

Beszámoló a „Báthory Gábor és kora” konferenciáról

A Debreceni Egyetem 2006-ban, a Bocskai István mozgalmát lezáró békék 400. évfordulója alkalmából nagyszabású konferenciának adott helyet, ami egy nagyobb rendezvénysorozat részeként került megrendezésre. A szakmai sikerek arra ösztönözték a szervezőket, hogy együttműködésüket továbbfolytatva – sok más tevékenységük mellett – megszervezzék a „*Báthory Gábor és kora*” című nemzetközi ülészakot, amelyre 2008. október 16-án Debrecenben, 17-én pedig Nyírbátorban került sor. A korábbi szervezők – Debreceni Egyetem Történelmi Intézete és a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Bocskai Munkabizottsága – mellett a nyírbátori Báthory István Múzeum Baráti Köre, a Hajdú-Bihar Megyei Levéltár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Múzeumok Igazgatósága és a Tiszántúli Történelem Társaság kapcsolódott be a rendezésbe. A támogatók között szerepelt továbbá a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat, Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat, Nyírbátor Város Önkormányzata, a Nyírbátori Kulturális Központ, a Nemzeti Kulturális Alap, a Reneszánsz Programiroda, a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolája, az Erdély-történelmi Alapítvány, valamint a Debreceni Egyetem Hallgatói Önkormányzata.

A konferencia debreceni megnyitóján Vitányi István országgyűlési képviselő, a Bocskai Munkabizottság elnöke; Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke, valamint Szólláth Tibor, a Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés alelnöke mondott köszöntőket. Másnap Nyírbátorban Balla Jánosné, a város polgármestere köszöntő szavaival folytatódott a tudományos tanácskozás.

A kétnapos rendezvény során Papp Klára (Debreceni Egyetem), Oborni Teréz, Péter Katalin (Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Budapest), Horn Ildikó (Eötvös Loránd Tudományegyetem), Sipos Gábor (Református Egyházkerületi Levéltár és Kolozsvári Egyetem), valamint Barta János (Debreceni Egyetem) levezető elnöklése mellett, mintegy húsz intézmény kéttucatnyi kutatója tartott előadást: Oborni Teréz; Lengyel Tünde (Szlovák Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete, Pozsony); Balogh Judit, Gyulai Éva (Miskolci Egyetem); Dáné Veronka, Sipos Gábor (Református Egyházkerületi Levéltár, Kolozsvár); Szász Anikó (Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár); Kónya Péter (Eperjesi Egyetem); Jeney-Tóth Annamária (Hajdú-Bihar Megyei Levéltár); Ulrich Attila (Báthory István Múzeum, Nyírbátor); Rausch Petra (Pécsi Tudományegyetem); Vajda Mária (Déri Múzeum, Debrecen); Horn Ildikó, Szabó Péter (Eötvös Loránd Tudományegyetem); Papp Sándor (Szegei Tudományegyetem); Füreder Balázs (Kodolányi János Főiskola, Budapest); Nyakas Miklós (Hajdúböszörmény); Tadeusz Kopys (Krakkói Egyetem), Czigány István (Hadtörténelmi Intézet, Budapest); Bársony István, Szálkai Tamás (Debreceni Egyetem).

A konferencia programjába egyéb, kiegészítő programokat is beillesztettek a szervezők. Debrecenben a „*Gabriel princeps. Kiállítás Báthory Gábor fejedelemsége kezdetének 400. évfordulója alkalmából*” tárlat mellett, „*A 125 éves a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság 1883-2008. Kiállítás egyetemünk egykori tudósai emlékére: In memoriam Rugonfalvi Kiss István, Klein Gáspár, Szabó István*” című összeállításokat tekinthették meg a szép

számmal érkező látogatók. A kiállított fotómásolatokat a Magyar Országos Levéltár, a Hajdú-Bihar Megyei Levéltár, a Történelmi Intézet könyvtára, az Egyetemi Könyvtár Kézirattára, valamint magángyűjtemények anyagából válogattam össze. Nyírbátorban a református műemléktemplom kertjében Báthory Gábor mellszobrát avatták –Nagy Lajos nyíregyházi szobrászművész alkotását –, ahol Báthori Gábor, a Báthori István Múzeum Baráti Körének alelnöke tartott beszédet, majd a konferencia méltó zárásaként Makrai Zsuzsa zománcművész „*A Báthoryak reneszánsz címervariációi*” kiállítását nyitotta meg Papp Klára, miközben a Tinódi Blockflöte

Együttes előadásával a 17. századi erdélyi udvari zenét elevenítette fel. A rendezvényt Bene János, a Jósa András Múzeum igazgatója zárta le.

A nívós előadások sokoldalú megközelítései, új hozadécai egyértelműen jelezték, hogy a Báthory Gáborról és kora társadalmi, gazdasági, bel- és külpolitikai helyzetéről korábban alkotott kép jóval sokrétűbb, árnyaltabb, ezért szükséges a megkezdett kutatások folytatása. A konferencia szervezőinek hála, mindez az érdeklődők számára írásban is elérhető lesz, hiszen az előadások szövegét jövő tavasszal egy tanulmánykötetben is közzéteszik.

Szálkai Tamás

